

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Baldvini Cabilliavi E Soc. Iesv Magdalena

Cabilliau, Baudouin

Antwerpen, 1625

Liber Quartvs. Magdalena Exsvlans.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70461](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70461)

LIBER QVARTVS.
MAGDALENA
EXSVLANS.

ELEGIA I.

*Somnium MAGDALENAE de fu-
tura sua navigatione.*

DVM dolor in curas nocturnis excu-
bat horis,
Et vigil in fletu tædia fera trahit;
Sidereum mundum furuis emensa
quadrigis

Iam Phœbe Oceani fræna lauabat aquis.
Tum somnus gelido perfudit lumina cornu.
Illa papauereâ nube sepulta natant.
Ergo cum fessos placidus sopor irrigat artus,
Sido solo, & molli lassa recumbo toro.
Discolor hîc variis obludit imago figuris,
Appingitque animo somnia mille meo.
Et vidi, aut vidisse reor, super æquora puppim
Nescio quam, fati conscia signa mei.
Illa rebellantis Nerei meditata triumphum,
Pandit Ioppæo vela superba mari,
Aegæi passura minas, cælique furores,
Quæque ruunt nimbo bella fluentifono.

Cui

Cui tremulis pennata phalanx alludit in alis,
 Cæligenumque duces omnia læta canunt.
 Quaque super resonis chorus aliger accinit vndis,
 Spargit aquis niueum cana columba iubar.
 Quæ præit illa, sequor: sed quæ sequor auspice
 Cælo,
 Vndosum Cyano marmore signat iter.
 Ridet inoffensum pacato lumine Cælum,
 Et picto annumerat sidera mille salo.
 Iamque sonant remi clausisque frementibus vndis,
 Veliuolamque vehunt flabra secunda ratem.
 Excitor ô: remi sonus excitat, excitat vnda.
 Heu! mare quod vidi, somnus & error erat.

ELEGIA II.

Aliud Somnium.

Vt placidi rupit fragor improbus omina
 somni;
 Iam vigil vmbroso mæsta resido toro.
 Sidentem tacitis alius sopor impulit alis.
 Victa labo: somno triste reclino caput.
 Velifero campo rediuiua recurfat imago;
 Inque mari puppis quæ prius iuit, abit.
 Ibat ouans remis, Zephyrique ferentibus alis,
 Prora per Aegæum Carpathiumque fretum.
 Ecce, micat, volucrique fecat caua nubila cursu
 Nescio quæ velis obuia Diua meis:
 Cui teneris nix casta genis, cui viuuda vultu
 Purpura, & ambrosijs gratia suada labris.
 Statque corona comis, altoque in vertice turres,
 Et viridem pingunt florea regna togam.

Hic

Hic valles Dryadamque domus, montesque co-
mantes,

Arua, lacus, fontes, flumina, saxa, specus.
Et bene (si memini, nec me vaga somnia fallunt)

Ales ab occiduis appulit illa plagis:
Idque ubi se curuo lunant caua cornua portu,
Turritumque tumet terra superba caput.

Inde domo (an fallor?) vacuū decurrit in æquor,
Occurritque meæ conscia Diua rati:

Adnatat & delphin (quid enim non somnia
sunt?)

Nobile cui cingunt lilia fulua caput:
Nereidumque chorus, plaudensque ad cornua
Triton,

Exsultimque vibrans omina dextra canit.
Interea puppim pulcherrima Neptunine

Lustrat, & aspirat candida Diua iubar.
Ut quid, ait, cæcas palaris ut vnda per vndas,

Quam rapit incertis ventus & æstus aquis?
Siste pedem, volucremque fugam, soror æmula

Diuis:

Quæque mihi flauent lilia, munus habe.
Aurea veliuolam quot cingunt lilia malum,

Gloria Magdaleo tot dabit astra mari.
Massiliam pete, Massiliam mea regna; sub isto

Littore currenti meta stat apta rati.
Dixit, & antennas malumque coronat, & auro

Liligero lustrat lucida Diua trabem.
Dum specto, in vacuas euauit ilicet auras.

Lilia ut astra micant, cetera nimbus habet.
Nunc erat optatas tandem ut mea pinus arenas

Tangeret, emenso non reditura mari:

Festa

Festa cauâ at Triton dū personat æquora conchâ,
 Et clarum irradiant lilia fulua diem;
 Massiliam conclamat ouans, & nauita rursus
 Massiliam ingeminans classica festa canit.
 Excitor, abruptis sonus & lux obuia somnum;
 Si modò sit somnus gaudia vera sequi.

ELEGIA III.

*Abripitur MAGDALENA in
 exsilium.*

MANE memor vigili voluebat Magdala curâ,
 Quæ dedit hesternâ somnia nocte quies:
 Exspatiâsq; foras vernis errabat in agris,
 Roscida dum primo gramina sole virent.
 Sic viridi errantem campo rapit improbus hostis,
 Et patriæ auellit dirus Apella sinu.
 Effugit illa manus, & inobseruata paternos
 Ambit in itæque lares: denique prædò rapit;
 Ac procul, heu! procul ignotas deportat in oras
 Figentem patrijs oscula liminibus.
 Et tandem geminas socio cum fratre sorores
 Dirus Ioppæo littore latro stitit.
 Hic (vt fama refert) infelix Cassiopeiæ
 Gnata stetit diræ victima dira feræ.
 Monstrifero Andromadæ portu vt stetit anxia
 voti
 Magdala, cui cingunt monstra eruenta latus;
 Illicet exclamat tot mortes inter & hostes:
 Andromede ad Ioppen altera rursus ero.
 Figere ceratis voluit pia vota tabellis,
 Sed pia fingentem vota procella rapit.

Sic

Sic tamen arcanis assignat vota querelis,
 Pro cerâ vt lacrymis scribat anhela suis:
 Quot nardi antè dedi spicas, tot spondeo fletus,
 Si teneat portum salua carina suum.
 Quæ rea nunc voti crudele paciscor ad æquor,
 Tunc damnata nouo fenore dona luam.
 Talia spondentem rursus ferus impulit hostis,
 Et rapit in duram turba proterua ratem.
 At cymbam vt vidit nudâ, & sine præside cymbâ,
 Magdalis irato currere iussa mari;
 Ingemuit (vox illa fuit plorantis, & cheu!
 Exfulis) imbellem dum subit ægra trabem:
 Statque, labatque, tremente tremens rate, vt vnda
 sub Euro;
 Et tandem pauper paupere lintre sedet.
 Hic somnû, hîc memori retractat mēte carinam,
 Liliaque, & votis omina læta suis.
 Sed nisi vah! mendax ea gaudia noctis imago.
 Heu miserâ! in fragili iam lare mœror habet.
 Atque ait illacrymans: Tumidam super æquora
 puppim
 Sic mihi litigeris somnus adumbrat aquis?
 Heu! ego quàm fallor! mihi an hæc promissa
 salutis
 Pignora, si truncâ stat trabe fulta salus?
 Aspice, vt vndiagus carcer, sine remige puppis
 Claudicat incerto nescia stare falò.
 Clauus abest, & abest habili manus arbitra clauus;
 Et freta qui verrat spumea, remus abest.
 Non pes, non velum, non anchora; & ibit in
 æquor
 Cymba procelloso prouolüenda falò?

Somnia

Somnia quàm fallūt mendaci in imagine rerum,
 Quam nox errorum parturit atra parens!
 Spectabam remos, & ouantia carbasā ventis:
 Heu! stat præsidiis cassa carina suis.
 It tamen vndosos Nerei passura furores,
 Immensumque breui spes trabe currit iter.
 Quàm metuo fragilē Boreæ ne turbo phaselum
 Obruat, aut rapidis hauriat vnda fretis!
 Exsul, inops, & inerma leui in rate femina franget
 Neptuni furias, Hippotadæque minas?
 Massilio timeo noua ne det nomina ponto
 Magdala, Magdaleo dum cadet hausta mari:
 Immensumque mihi Tyrrhena sit vnda sepul-
 chrum;
 Nauitaque, Hoc, dicat, Magdala merfa salo est.
 Scilicet hæc delphin ferale natantibus omen
 Naufragij antè dedit tristia signa mei.
 Quis scit an illa meis lux quæ stetit ardua velis,
 Non fuerit diris lugubre sidus aquis?
 Quidquid id est, asper timor omnibus incubat
 vndis,
 Adfultantque breuem spumea bella trabem.
 Hanc primū vt vidi cymbā, heu! in turbine vidi;
 Et vidi, heu! lacrymis naufraga pænè meis.
 Exitus hic somni est; (somno quis vanior error?)
 Et tamen ille meæ dux fuit antè rati.
 Magdala sic lacrymat data præda procacibus
 Euris,
 Quam rapit incertis ventus & vnda fretis.
 Haud tamen occumbit vesanis fracta procellis:
 Dux cui spes, puppis spe duce tuta natat.

ELEGIA IV.

*Aestus MAGDALENÆ inter Spem
& Metum.*

MOBILE sulcat iter maris arbitra pinus &
Euri,
Et procul Ifaciis abnatat exsul agris.
Et Mariam, Mariaque pio cum fratre sororem,
Vecta mari pondus nobile cymba vehit.
Quam nihil in fluxo fidum sale? turbinis instar,
Heu! Timor in placidis Magdalin vrgeraq;is;
Stansque atrâ in tunicâ piceis sic infit ab vndis:
Quo ruis vndoso non reditura freto?
Irritaque feras audaci lindre procellas,
Quas non sustineat pinea silua solo?
Quis furor hic vastos curtâ trabe scindere fluctus?
Sola fretum, vinctes Magdala sola Notos?
Hinc latrat fera Scylla, vorax fremit inde Cha-
rybdis,
Et Nerei rabies, Aeolidumque furor.
Quis tibi nunc animus? tantis obnoxia damnis,
Quâ flectes trepidam fluxa per arua fugam?
Frange tot armatas flammis vndisque procellas;
Tunc demum apta rati laurea ferta leges.
Sed non est tumidos vt speres vincere fluctus,
Bellaque nauifrago deuoluenda mari.
Nunc igitur prono pelago lege littoris oram:
Sin; dabis irato iusta piacula mari.
Sic Timor; & rapido simul impulit impete fluctû
Monstriferû: iecta graui pondere cymba gemit.
Dat latus alternum circum bacchantibus vndis:
Heu!

Heu! propè iam tumido gurgite succubuit.
 Parte aliâ mœis sed Spes alludit in alis,
 Quaque venit, pontus parte serenus agit.
 Magdala quæ dubiis tibi mens nunc innatat vndis?
 Si Timor absterret, Spes iubet astra sequi.
 Illa ferâ vt Tethyn, rabidos sic vincit & Austros,
 Quæq; tuum cingunt monstra tremenda latus.
 Dixit, & in vacuas Spes auolat ilicet auras.
 Lux brevis irradiat, cetera noctis erant.
 Littus vt alternis vagus æstus oberrat arenis,
 Incertumque brevis fit sibi arena fretum:
 Sic par cura tuo voluit sub pectore fluctus,
 Spesq; Metum discors, Spē Metus ipse premit.
 Turbidus inde Timor millena volumina versat,
 Spes facili hinc remo mobile verrit iter.
 Heu! lacrymas inter suspiriaque æmula vento,
 Ambiguo in fluctu naufraga corda natant!

ELEGIA V.

Massilia inuitat MAGDALENAM.

O Zephyre errantem pennâ rege præpete
 cymbam;
 Nō grauat hoc pondus, prora quod arcta capit:
 Seu potius passis celer eueche Magdalin alis;
 Tam pia ferre mari sidera magnus honos.
 Pennigero in curru cur non eat altior vndis,
 Quæ tot inhumanâ sub cruce bella tulit?
 Parua licet ratis hæc, cui nobile Magdala pondus,
 Dignior Argoâ est, quam vehat vnda, trabe.
 Vt quid adhuc tardas? nescis? gēs proxima Diuis,
 Ni faucas, Euro ludicra turba cadet.

F 2

Eia,

Eia, sacram pennâ celer excipe remige puppim,
 Ne bibat æquoreas naufraga cedrus aquas.
 Te saltem adiuro, volucres mea iussa perauras
 Defer, & occiduis Aeole clange plagis;
 Et cane: Massiliâ quotquot stabulantur arenâ
 Veliferæ puppes, puppiferæque domus,
 Ilicet abrumpant omni retinacula saxo,
 Magdaleoque ferant obuia vela choro,
 Si Syrij adlatrant fugientia vela molossi,
 Ac patrio absterrent liuor & ira solo:
 Non eadem rabies Phocæide feruet arenâ;
 Ionis hîc Graiûm sed sapit vnda salem.
 Mens Gallo melior: magnæ soror æmula Romæ
 Massilia inuitat, hospita Nympha, ratem.
 Hîc faciles animi, blando hîc Charis obuia vultu:
 Hospitia hîc lassis publica pandit Amor,
 Nunc agedum, quæ tot ventis luctaris & vndis,
 Fessa mari huc fessam Magdala flecte ratem.
 Cernis? amica meus pandit tibi brachia portus:
 Te tutò excipient littora curua sinu.
 Trans Nilum & Tanaim, trans Rhenum, In-
 dumque vel æquor,
 Sceptra Charis nusquam candidiora regit.
 Sunt etiam & nemora hîc, vallesque, lacusque,
 speculque,
 Aptaque sunt lacrymis regna relicta tuis.
 Euge, coronandæ florent hîc lilia fronti,
 Magdali siue tuæ, Lazare siue tuæ.
 Sed quid te moror, & lentis spem prorogo ventis?
 Militat obsequio ventus & vnda tuo.
 Tam nusquã Aeolidûm tumido fera prælia ponto,
 Sed stagnant placido lubrica regna mari.

Aurea.

Aureaque innumeris pingit nox equora flammis;
 En tua ter felix cymba per astra natat.
 Cernere erit classes æquatis currere velis,
 Magdaleam vt cingant obuia vela ratem;
 Et plenum magnis trabibus mare feruere, & vndis,
 Queis sit Massilio Magdala stella mari.

ELEGIA VI.

*Celestina Genij Massiliensis ad
 MAGDALENAM.*

PALANTEM vt vidit per lubrica stagna ca-
 rinam

Massiliae Genius, lynceus Argus aquis;
 Illicet enodes celer ille per aëra pennas
 Explicat, & Cæli nubila regna secat:
 Quaque præit, lux insequitur, mirantibus astris,
 Aëriumque terit arduus ales iter:
 Donec ouans propiore latus ratis attigit alâ;
 Tum demum lacerâ constitit ille trabe.
 Non sine luce caput sibi lilia fulua coronant;
 Vnde micat purum per freta cæca iubar.
 Aspicit hinc trepidas trepido cum fratre sorores,
 Quas rapit vndosis fluctus & aura viis.
 Et simul vt sensit versari in turbine leti,
 Pallidaque ora metu, liliger hospes ait:
 Euge, procellosas mea Magdala discute curas;
 Nunc agitur vento linter & vnda suo.
 Trunca licet remo, clauo licet orba magistro,
 Certa tamen fido tramite curret iter.
 Vndifonas hiemes, & turbida bella triones,
 Scyllæaque minas, fulminosque globos,

Franget iô victrix ratis; edomitumque per aquor
 Clara triumphali puppe tropæa vehet.
 Dixit, & hæc firmat plaudentibus omina pennis.
 Clara dat æthra faces, festa dat vnda choros.
 Cymothœeque, Halieque, Amatheaque, & Ori-
 thya,
 Spioque, Axinoëque, & Galatea soror,
 Nereidumq; parens, simû & pecus Amphitrites,
 Et Glaucus Cyano quos regit orbe greges,
 Agglomerant agiles vndosa per arua choreas,
 Ac tremulis pinnis orgia fausta vibrant.
 Et venit vndifono comes Aeolus ipse triumphos
 Quæ tuba vox belli, tibia pacis erit.
 Sis memor antè tuis quæ se stitit obuia velis,
 Ibit in amplexus Gallica Diua tuos:
 Auricomosque tuâ figet trabe Gallia flores,
 Quæque prius somnus, lilia sidus erunt.

ELEGIA VII.

*Amor diuinus MAGDALENAM in
 antrum inducit.*

MAGDALA Massiliâ sedem vt defixit eremo,
 Visit in experto barbara tesqua pede.
 Erat arenosis procul hospes inhospita campis:
 Nescia lustrat agros, nescia lustrat aquas.
 Cui comes & iuus Amor viridâte vagatur in agro,
 Metaturque pari frondea regna pede.
 Hic iuga nexa iugis, hinc umbriferæ conualles,
 Hic specus, atque cauo scrupæa tecta specu.
 Hic viret & sacra lotos, amœno vertice lotos,
 Lotos ab Eois aduena silua plagis.

Imme-

Immemor hinc patrię succedit, & incubat vmbra
 Magdalis, Ifacio iam procul exsul agro.
 Fortè granem patulã dũ frangit in arbore solem,
 Algidaque ardentem frigerat aura diem;
 Ecce tibi Pandionię soror æmula Prognēs
 Erudit argutis colla canora modis.
 Nunc variat flexo, stanti nunc gutture firmat,
 Nunc lentat, rapido nunc rapit ore sonum.
 Nunc acuit claro, fusco nunc murmure densat,
 Nunc reuocat, longas nunc trahit illa moras.
 Denique se cunctas lyra viua figurat in artes:
 Luce canendo sonat, nocte canendo sonat.
 Idque vbi bis septem reuehit Sol Maius Eoos,
 Septenos numeros accinit Atthis auis.
 Augurium felix addicit prosperus oscen:
 Omen ab augurio nobile captat Amor.
 En, ait, ò mea Nympha, tuæ par sortis imago:
 O te felicem qualia plectra manent!
 Ite mei, lætum Charitum genus, ite clientes,
 Et date Magdaleis orgia festa choris.
 Ite pares, habiliq̃ fides impellite plectro;
 Septena vt rapiant Magdalin astra lyrã.
 Sic ait, hæsit Amor: pia Magdalis hæsit: in auras
 Visus vterque rapi, raptus vterque silet.
 Nec penitus silet: in dulces cor liquitur imbres:
 It pro voce pius muta per ora liquor.
 Hæc inter testudo cauis proserpit arenis,
 Et furim trepidos lambit amica pedes.
 Magdalis vt sensit, primùm stupor admirantem
 Defixit. tacito lumine risit Amor.
 Eia graues, ait ille, metus depone: sub illã,
 Cerne, ferã, pietas hospita recta colit.

Qui latet arcanâ testudine clausus & antro,
 Quale colis, Stygio tutus ab hoste later.
 Annuit arridens tranquillo Magdala vultu,
 Ut procul ab mundo deuia regna colat.
 Hoc, ait, in saxo (saxumque ostendit & antrum)
 Iam mihi securæ regia pacis erit.
 Hic teneris foliis, tenerisque sub arbore libris
 Magdalis inscribam nobile nomen, AMO.
 Magdalis & I E S V S concors in cortice nomen
 Cresce diu, & pulchri crescet Amoris honos.
 Hac si carpat iter fortasse viator eremo,
 Magdalis & I E S V S nomina nupta leget.
 Scripserat: in viridi iam Magdala frondet I E S V,
 Optatamque diu iam subit illa domum.
 Flexipedes hederæ crispo connubia musco
 Hic iungunt viridi consocianda toro.
 Hic agili pedelapsa, relapsa per aspera montis,
 Desilit aëriâ Nympha caduca petrâ.
 Dum bibit, & gelidâ sibi Magdala tēperat artus,
 Fonte leuante sitim, fonte latuante pedes;
 Ecce tibi siluæ denso prorumpit asylo,
 Et premit infesto Magdalin ore lupus.
 Inclamat comitē pia Nympha. quid ille tremorê
 Deserit? ista truci iam cadat agna feræ?
 Verte vices: iusta fera mox cadet hostia mortis
 Et lupa mox agni fata gemenda gemit.
 Cerne, leo penito quo Magdalis accubat antro
 Emicat, & quadrupes vltor ad arma ruit:
 Et rauam rapit vngue feram, rapit asper hiatu,
 Dilan: atque trucem vindice dente lupum.
 Viuida Magdalei leo victor imago triumpho est.
 Diua premet Stygios facta leæna lupos.

ELEGIA VIII.

*Amor diuinus MAGDALENAM
donat speculo.*

MILLE per am fractus, & mille per auia rerum
 Ut latis immensum Diua cucurrit iter;
 Obnixum montis molitur ad ardua gressum,
 Et tandem aërio perstat anhela iugo:
 Respiratque, trahitque animam, sudatque, la-
 batque;
 Quaque gemens surgit, fessa recumbit humo.
 Et tremulum crebro cor pulmo flagellat in ictu
 Ipse tremens: trepido pectore vena micat.
 Tandem respirans vastum circumspicit orbem,
 Montis vt aprico vertice fracta stetit.
 Vitalesque auidis vt naribus imbibit auras,
 Adstruit herbofo cespite lassa torum:
 Ac pronum caput acclinat frondente sub vmbra,
 Languidulumque latus, languidulosque pedes.
 Hic gemit, hic veteres suspirat anhela querelas:
 Qui fuit ah! Solyimis, hic quoque mœror erit.
 Nunc auidis oculis terras metitur & vndas,
 Nunc leuat ad superas ora supina domos.
 Præcipue nitidis appingit lumina lymphis,
 Et speculum in vitrea par sibi quærit aqua:
 Et spectat siluas, & opaca cacumina rupes,
 Quæque fluentisonis rupibus vnda salit.
 Quæ dum fortè vago trahit errabunda recursus,
 In socias tandem fons coit omnis aquas.
 Vnde lacus paruo stagnat iuga limpida ponto,
 Et ludit placido candida turba lacu.

F 5

Spes

Spes natat hoc stagno niue purior ales : olorem
 Esse putes; & erat Spes niue sparsus olor.
 Hæc vt anhelanti sese stitit obuia Diuæ,
 Quam labor asper habet, de quæ labore dolor;
 Feruida pennigero Spes temperat ora flabello:
 Lenior vrentem diluit aura diem.
 Quin & Amor capiti superemicat arduus ales,
 Deque suis alis roscida flabra parit.
 Magdaleoquæ sinu speculum dimittit ab alto,
 Purus inoffenso cui micat orbe nitor.
 En tua dos, inquit, cælo quam mittit I E S V S;
 Vt I E S V M hoc speculo lyncea tora legas:
 Aurea bissero quod imago coronat in astro,
 In I E S V effigie totus vt annus eat.
 Adijcit ille soli que maris que volubilis orbem,
 Cui coit in teretem, ceu pila, terra globum.
 Hic dices Asiæ campos ostendit & vrbes,
 Hic sicæ Libyes torrida tesqua notat.
 Armifonæ hinc ostendit opes tumidasque tot vrbes
 Europæ, & culto rura beata solo.
 Quin etiam Americæ (quid enim non norit I E S V
 Nobile lumen Amor?) barbara regna legit.
 Hic iubet, inquirat, I E S V S quas incolat oras,
 Quôve viam flectat puluere, quôve mari.
 Sed tuus hinc nusquam est, quem passim indagat,
 I E S V S.
 An toto ergo fugit exsul ab orbe Deus?
 Heu! quid ago? nimum cæcis ô parce querelis.
 Erraui, fateor: nox grauat atra caput.
 O ego quem nullum vidi vlllo in cardine I E S V M,
 Omnibus hunc spectat prouida Diua plagis.
 Hic variam in fortem sibi mille hinc inde figuras
 Induit;

Induit; vt facile est, cor vbi mollit Amor.
 Quemque suis pingit natura coloribus orbem,
 Dædaleus mimâ mente repingit Amor.

ELEGIA IX.

MAGDALENA IESVM *omni in
 re contemplatur.*

Hic vbi desertis palatur Magdala campis,
 Sive virens saltus, sive sit alta flex,
 Antra, lacus, fontes, dum, iuga confraga, valles,
 Et quidquid sterili damnat eremus humo;
 Omnibus in saxis IESVS, omni arbore IESVS,
 Omnibus in siluis, omnibus ille iugis.
 Omnibus in foliis IESVS, omni aëre IESVS,
 Omnibus in campis, omnibus inque vadis.
 Nil animo aridet, quod non aspirat IESVM;
 Nil oculo, quod non eius imago notat.
 Si quid dulce strepat fringilla, vel Atthis aëdon;
 Vult IESVM hæc, IESVM vult canat illa suum.
 Si qua susurra leui fors sibilat aura flabello;
 Dulcè illi IESVM sibila flabra sonant.
 Si quis in argutis crepitat fons vallibus errans;
 Visa illi est IESVM garrula lympha loqui.
 Si qua cauo petram specus altior haurit hiatu,
 Multa sonans mutam Diua stat ante specum.
 O quoties geminat IESV! mea gaudia IESV!
 Mi IESV, ô quoties rursus in ora redit!
 Vos iuga, vos valles, vacuæ vos inuoco rupes,
 Quæque sedet resono Nympha canora specu:
 Dicite vos vnum concordi murmure IESVM;
 Vnica vox IESVS omnibus erret agris.

Nec sit inaccessâ magis angulus vllus eremo,
Qui non in I E S V publica vota canat.

Sic vouet illa, suis sic imperat arbitra filuis.

Consona non fallit, quam dedit aura fidem.

Saxa sonant, sonat vnda, specus sonat omnis

I E S V M:

Tesqua sonant I E S V M, consonat omnis ager.

O quoties geminat reparabile murmur I E S V M

Virgo repercussio ludere docta sono!

Quis numeret, I E S V M quoties pia vocis imago

Reddat, & alterno Magdalis ore gemat?

Insuper hîc omnes implet hoc nomine siluas;

Omnis ad hunc solem silua superba vires.

Si quercum notat, in quercu frondefcit I E S V S;

Si platanum, in platano frondeus ille sedet.

Palma legit I E S V M, concors legit ornus I E S V M;

Arboreis I E S V S crescit vbique notis.

Quin & adoptiuus insculpit saxa figuris:

Aureolâ I E S V M cuspide scribit Amor.

Et cui non I E S V M passim commendat arenâ,

Inscribens docili vota legenda solo?

Magdalis & I E S V S par nomen oberrat eremâ.

Occurruntque pares omnibus ambolocis:

Mutuaque innectunt concordî fœdera nodo,

Conspirantque pares ille vel illa faces.

Magdalin & I E S V M cunctis vt vidit in oris,

Et pariter cunctis audiit ire locis;

Magdalin in I E S V M, num I E S V M in Magda-

lin ardor

Verterit alternus, nescio, dixit Amor.

Hoc scio: de nihilo Deus vt parit omnia; & ipsum

Omnibus è rebus parturit illa Deum.

E L E.

ELEGIA X.

*E creaturis speculum sibi in eremo
MAGDALENA conficit.*

MAGDALIS vt fixit Phocæo littore puppim,
 Quærit inaccesso deuia tesqua solo:
 Et deserta suis indagat idonea cœpris,
 Quæque nouant questus tristia regna suos.
 Nesciaque ignotis palatur Magdala campis;
 Aërio tandem restitit ægra iugo.
 Natiua hîc mûdi sibi quidquid adumbrat imago,
 Dædaleâ artificis mente repingit Amor.
 Si legit astra, Poli spes sera deurit amantem;
 Sin terras, memorem pristina noxa grauat.
 Noctis amans clausum si vesper inumbrat O-
 lympum;
 Par, ait, heu! animam nubilat umbra meam.
 Si roseo thalamo crocæque è nube renascens
 Purpureis orbem lustrat Eoüs aquis;
 Par mihi lumen, ait, radians affluit I E S V S,
 Discussitque meo nubila clausa sinu.
 Intexit fuluo radio Sol cærule mundi,
 Pallidaque auricomis astra triumphat equis?
 O iubar! exclamat; cur non par mutor in astrum?
 Aeternoque parem fidere duco diem?
 Si qua micat, tremuloq; vibrans conuiuet ocello
 Stella vigil, terras dum sopor vduus habet;
 Nox speculum, fax stella meo præluet Amoris
 Cura silet mundi, sed vigil ardet Amor.
 Sin pernox tacitos exsudat Cynthia rores;
 Triste silens fluidis rorat & illa genis:

Distillatque pares humenti lumine lymphas;
 Nulla sed his crescit florea messis aquis.
 Teligero in saltu si damula cincta periclis,
 Palpitat imbelli cum grege iussa mori;
 Sollicitusve lepus frondenti pullulat antro,
 Præcipiti que secat roscida prata fugâ,
 Et trepidans trepidante solo tremit ora Ly-
 cicæ;

Hic timor ah animi, dixit, imago mei est.
 Sicubi debellat cæcum nox frondea solem,
 Excludit que hilarem silua maligna diem;
 Sic memini, (meminisse dolor) pro crimem &
 error!

Depulit immemori pectore noxa Deum.
 Baccatis si terra virens pallefcit oliuis;
 Inde suis flammis pabula grata legit.
 Sirius apricis si collibus incoquit vuas;
 Vult sibi mite coquat lacryma cruda merum.
 Aërios pendente viâ gens plumea campos
 Si secat, & pennâ remige tranat iter,
 Nubila que umbrosis subtexit cærulea pennis,
 Ingeminans querulos ad sua plectra modos;
 Sic volucri lusit lasciuia licentia cursu,
 Vnde leui è ludo fera querela gemat.
 Lubricus obliquo si labitur agmine serpens,
 Aut violat castas hydrus adulter aquas;
 Sic mundi malè-suadus amor subrepsit & error,
 Vnde meum temerant atra piacula finum.
 Rupe cauâ si lympa salit, vitreâ que latebrâ
 Naiados è greinio prata per vda fugit;
 Sic mæror geminos vbi lumina vertit in amnes,
 Ora per & pectus lacryma prona fluit.

Anguis

Anguipedes hederas notat, auricomosque co-
rymbos,

Quæis nubit viridi silua marita proco?

O cur non molli mea & induo brachia nodo,

Aureus vnde sacri fructus amoris eat?

Si teneras violas & florum pabula rores

Prata per & campos Dædala libat apis;

Narcissoque, crocoque, rosaque, & flore cyperi,

Ceu nardo, ambrosius Magdalin afflat odor:

Deque fanis apium quid nescio dulce regustans,

Ore, oculis, animo gaudia blanda bibit.

Si cælum irritat audaci in nubila saxo,

Adfultatque alto terra superba iugo;

Sic mihi diu tumido turrita superbia fastu

Pænè giganteâ rescidit astra manu.

Vos testes Solymi scopuli, (modò sensus in illis)

Quæque Palæstino mœnia monte sedent:

Si qua tremens viridi fors palpitat vmbra sub
orno;

Magdala sic dubio cor micat iccta metu.

Quot caput hirta Ceres duris inspicat aristis:

Tot stimulis mœrorum pectora læsa ferit.

Obuia si rupes vocalem è rupibus echo

Euocat; heu! mœstis aggemit agra modis.

Si prædam viduis euerrunt retia stagnis;

Ah! gemit, hæc vitæ pristina forma meæ est.

Quot steriles sulcis exscindit arator auenas;

Tot legit illa suis crimina vultu fibris.

E ramo in ramum si penniger euolat oscens;

E venâ in venam sic abit ales Amor.

Si nemora iccta gemunt circum bacchantibus

Austris;

Lucti-

Luctifonum gemitum Magdala rauca sonat,
Denique fors variis quidquid dedit obuia campis,
Id dolor, aut iusti causa doloris Amor.

ELEGIA XI.

MAGDALENA *ad Crucis effigiem deliquium passa, recreatur.*

Hic ubi frondentes late nemus explicat
vmbas,

Et Deyas vmbroso ludit amœna solo,
Eximiumque caput malus sustollit ad auras,
Malus inauratis ambitiosa comis;
Magdala frondosam supplex accumbit ad aram,
CruX cui sanguineis purpurat vncta notis:
Vitalesque sacra decerpit ab arbore fructus,
Quales sanguinea de trabe spondet Amor:
Et modo concretos informi puluere crines,
Et modo corda legit saucia delacrymans.
Nunc oculis oculus, nunc frons sedet obuia fronti,
Nunc gena iuncta genis, nunc labra mista labris.
Purpureas quoties emulget ad oscula plagas,
Impia qua bipatens diffidit hasta latus!
O quoties! quoties oculis sitientibus imbres
Imbibit ab spinis, spinigerisque comis!
Amplexuque iterum stringens lacrymosa Ma-
gistrum,
Implicat ora labris, implicat ora genis.
Oscula dat manibus, pia diuidit oscula plantis;
Nec fatiant auidam suauia mille sitim.
O quoties plangensque, gemenisque, querens-
que, & anhelans

Suspi-

Suspiransq̄ue redit, & premit arcta Deum!
 Magdala vulnificis tandem vndique faucibus,
 Vulnere ad hæc, vnum iam nisi vulnus obit.
 Vulnus Amorisabit iam Magdala, tota doloris
 Effigies, Sponso par sit vt illa suo.
 Et tacitis secum depugnat acerba querelis,
 Inque Deo noxas arguit ipsa suas:
 Ah scelus! infanti quis vulnere fixit I E S V?
 Tot quis probra dedit? id scelus omne meum.
 O Amor! ô dolor! ô! sic ô mea gaudia luctus
 Occupat, & I E S V M mors scelerata rapit?
 Si fera crux tepido posset mollescere fluctu;
 Iam pridem tepidis mollior isset aquis.
 Crebra teri durus si posset ad oscula clauus;
 Cessisset dudum victus amore rigor.
 Frangere si spinas posset manus aspera tactu;
 Fregissent rigidæ spinea tela manus.
 O lacrymæ! ô nostris gratissima pabula curis!
 Ite Dei in plagas, quâ iubet ire dolor.
 Mi I E S V, ah I E S V, I E S V ter dixit, & eius
 Hæsit in amplexu, ter sibi visa mori.
 Illa graui in luctu decumbit, & exspiranti
 Iam propior sidit cespice graminco:
 Inque breues violas, & olentia gramina nardum
 Labitur, ex sanguis, languida, semianimis.
 Tun' scelus hoc potis æthra pati? sic Magdalis,
 cheu!
 Magdalis ignotis oppetit iceta plagis?
 Et tu lætitiæ sator ille venustus, & orbis
 Delicium, testis Phœbe doloris eris?
 Non ita: Cæligenûm Rex, Cæligenûsq̄; senatus
 Semianimi Diuæ gaudia pura vouent.

Nec

Nec mora : pars casiam, molles pars colligit
herbas,

Pars grauidis ramis dulcia poma legit.
Ille caput fulcit violis, hic spargit amomo,
Hic viridem menthâ spargit olente torum.
Hic animam profugam pomis inuitat odoris,
Et reuocat spargens vda per ora crocum.
Ast alius frontem scillite perungit aceto,
Nectareôve pluit ebria mella mero.
Denique pennati quotquot cinxere clientes,
Ambrosius afflant diues aroma labris.
Quos inter lyra fidereis cui stellat ocellis,
Auratâ in trabeâ, stelligerâque comâ,
Aurea plectra regit, festoque choragus honori,
Increpitar tremulâ fila diserta manu.
Lingua suæ lyra viua lyræ, vox æmula certat,
Associatque pares ad sua plectra modos.
Magdala vocales vix auribus imbibit auras,
Reliquias animæ colligit ægra suæ.
Mens redit & sensus, fessâque resurgit ab herbâ,
Miraturque novos ad sacra plectra sonos.
Liquitur & liquidis oculis sincera voluptas :
Lacryma melliti nectaris instar habet.
Qualis Hyas largos cum fat defluxit in imbres,
Emergit riguis Phœbus amœnus aquis;
Purpureumque caput superas attollit in oras,
Vnde vident verno gaudiâ picta solo :
Sic vbi flens oculus fluxit (Hyas ille doloris)
Altior innubi fidere lucet Amor.

ELEGIA XII.

MAGDALENA *septies in diem*
rapitur.

DICITE IÔ: Notas Amor ecce recurrit ad
artes,

Et tritas toties atterit vsque fides.

Plectra lyræque sonant, vox adsonat æmula
plectris:

Ore canora, fluit aura canora manu.

Magdalis hac aurâ veteres hinc excitat ignes,

Concipit inde nouos: saucia vtrisque flagrat.

Rursus ouans Diuam blandæ dulcedine linguæ,

Rursus iô dolci pectine mulcet Amor.

Rursus & arguto chorus aliger increpat ictu,

Attenuatque manu lenè tremente chelyn.

Tollitur, & nescit, arcano Magdala raptu;

Et propius spectat nescia Diua Deum:

Deliciasque nouas casti prælibat Amoris,

Quas olim supero spes vouet alma toro.

Rursus & aliferæ choreæ sacer ille choragus

Sollicitat resonas ad sua plectra fides.

Rursus & astrigerum meditata Maria trium-
phum,

Inuchitur rapidis clara per astra rotis.

Rursus ouans liquidis demulcet vocibus auras,

Et vocale breui pollice radit ebur.

Rursus & ætherias se mens euibrat in auras:

Quæ benè rapta semel, sæpius apta rapi est.

Quoties supero nunc Magdalis ardua regno

Mi I E S V geminat, immemor ipsa sui?

Blan-

Blanda mei IESV carpit mihi flamma medullas,
 Inque vicem flammis carpitur ille meis.
 Vna duas animas animam fax conflat in vnam;
 Et fors vna duos iungit, & vnus Amor.
 O ego! quàm dulces concordi è lumine flam-
 mas!

Quas ô delicias! gaudia quanta lego!
 Felicem Superi, felicem sidera plaudunt,
 Felicem luteâ quisquis inhæret humo.
 Cui datur ab IESV sibi cor de corde pacisci,
 Cor vnum è gemino quò sibi corde legat.
 Sit modus hîc tandem, qui finiat orgia Diuûm;
 Sed quis inexhausti finis Amoris erit?
 Rursus ouans plectris, & ouans vocalibus auris,
 Depectit resonas turba canora fides:
 Rursus & vt carmen reparabile fluxit in aures,
 Magdalis ætheriis euolat alta plagis:
 Donec iò toties alterna recurat Olympo,
 Altra quot erroneus clarus Olympus habet.
 Errantes imitata globos septemque triones,
 Quot lyra Thressa fides ad sua plectra tulit;
 Et quot Iesseidæ lyra fudit eburna canores,
 Dum septem reparat hora diurna preces;
 Denique quot IESVS dedit aspirâ in cæde
 cruores,
 Quotque pari lacrymas mater in imbre
 dedit;
 Tot numeris quoque Magdaleas chelys eru-
 dit aures,
 Totque choros agitât Magdalis apra rapi.
 Et verò rapitur, superisque eludit in aulis,
 Et sola fulua terit, quæ modò culmen erant.
 Qualis

Qualis iô hîc bibulis venis illapfa voluptas,
 Quamq̃ue fluunt dulces ima per offa faces!

ELEGIA XIII.

Dulcedo raptus MAGDALEI.

EXSVL humi patrio legas fufpiria Cælo;
 Ardua legantem vota fecundat Amor.
 Quantagemis, totam volucres te mutat in alas:
 Tam cor aligerum Magdala tota volas.
 Libera in ætherias feſe mens explicat auras;
 Hîc legis effuſo munera mille ſinu.
 O te felicem! fortunatiſſima Diuûm,
 Quæ luteam ſtadio cælite vertis humum!
 Nunc piget è terris Cæli ardua templa tueri:
 Mens ſuper alta volat ſidera, terra vale.
 Terra fugit, fugit vnda maris, fugit imbrifer
 aër:

Stat modò par puncto, quod priûs orbis erat.
 Iam Lunæ Veneriſq̃ue globos, Soliſq̃ue, Io-
 niſq̃ue,

Saturniſq̃ue rotas, Mercuriſq̃ue premis.
 Et tandem ingrederis vaſtis ſpariantia tectis
 Atria, pennigeris atria digna choris.
 O Cælum! ô Diui! ô aurata monilia ſtellæ!
 O lyræ! & ô feſtis plectra marita lyris!
 O vbi mens? ô delicia! ô quæ gaudia Diuûm!
 O & deliciis orgia miſta tuis!

Hîc tibi cor toto perfundit copia cornu,
 Hîc implent auidum gaudia larga ſinum.
 Occupat hîc vigilẽ ſomno ſine ſomnus amo-
 rem,

Otia-

Otiaque immensis ebria deliciis.
O quot amans pateris Diuini luminis ignes!
O quot amans riuos nectaris vda bibis!
Vis numerem? numera stellas quot inaurat O-
lympus,
Et quot alit Baccho vinea feta botros.
O gustum! ambrosios iam tota liquefcis in
imbres,
Nectareoque mades ebria tota mero:
Cælestesque auido prælibas pectore flammæ,
Felices animas quas sacer afflat Amor!
Ante diem si læta bibis tot nectaris haustus,
Quid dabit, ô! Cælo qui satur vndat Amor?

